MAATALOUS

Eläinjalostuksessa saa helposti edistystä aikaan, kun viitsii vähän paneutua. **LAMPURI JOHANNA ALAMIKKOTERVO, TERVOLA**

Viljan hinnat EU-ajan huipussaan

Viljoista on niukkuutta ympäri maailmaa. Se pitää hinnat korkealla meillä ja muualla. Saman odotetaan jatkuvan ensi vuonna.

Maaseudun Tulevaisuus vertasi viljanostajien julkisia tarjouksia ensimmäisen ja toisen viljakriisin aikana vuosina 2008 ja 2011 tämän hetken hintoihin.

Vertailu osoittaa, että aiemmat hintaennätykset ylittyvät yleisesti 10–20 eurolla tonnilta. Vain mallasohrasta saa vähemmän kuin talvella 2008, jolloin ohrasta oli kova pula Euroopassa.

Viljat ovat ennätyksellisen kalliita, kun katsotaan EU-aikaa. Ovat olleet koko syksyn. 1980-luvun hinnat ovat eri asia.

Nousu johtuu viljan kallistumisesta maailmalla sekä siitä, että kotimaan hinnat ovat lähentyneet muuta Eurooppaa ja samalla maailmanmarkkinahintoja.

Hinnoissa on edelleen eroa ja Itämeri-vähennys tuntuu, mutta ero on kutistunut merkittävästi muutaman viime vuoden aikana.

Hintojen nousu jatkuu tällä viikolla. Maaseudun Tulevaisuuden hintaseurannassa on 74 ostotarjousta, joista nousua on 14 tarjouksessa. Korotukset painottuvat tuttuun tapaan vehnään ja ohraan.

Vilja kallista maailmalla

Maailman viljapörsseissä ennätysten murskajaisia ei ole vielä vietetty, vaikka hinnat ovat olleet korkealla satokauden alusta lähtien, ovat olleet jo pari vuotta.

Maailmanmarkkinahinnat kääntyivät marraskuun alussa taas reippaaseen nousuun, mitä ryydittävät eteläistä pallonpuoliskoa koettelevat poikkeukselliset säät niin Australiassa kuin Etelä-Amerikassakin.

Lisäksi syysviljojen kylvöt ovat takunneet pohjoisen pallonpuoliskon suurissa viljaa vievissä maissa. Etelä-Venäjällä on kuivaa, samoin Yhdysvaltojen viljapreerialla. Ranskassa puolestaan sateet haittaavat syystöitä.

Yksittäisiä hintaennätyksiä on tehty. Rehuvehnän johdannaishinnat kiipesivät viime viikolla Lontoon pörssissä historiallisen korkealle, jopa leipävehnää korkeammalle.

Mustanmeren maat hallitsivat viljan vientimarkkinoita alkusyksyn, mutta vientiviljat on likimain myyty. Ukraina kielsi vehnän viennin marraskuun puolivälistä lähtien. EU-vilja on taas kilpailukykyistä, mikä tukee hintoja.

Pariisin hyödykepörssissä lähin vehnänoteeraus päätyi perjantaina 280,25 euroon tonnilta, nousua yli 11 euroa viikossa.

Vain ensimmäisen viljakriisin aikana leipävehnästä maksettiin Pariisissa enemmän kuin nyt, ensin syyskuussa 2007, kun kriisiin havahduttiin ja uudelleen keskitalvella 2008. Ennätys on 292 euroa tonnilta maaliskuun alusta 2008.

Yhteneväisiä viljaraportteja

Viime viikon lopulla julkaistiin kaksi merkittävää viljojen satoja varastoennustetta.

Maailman elintarvike- ja maatalousjärjestö Fao tuli ulos torstaina ja Yhdysvaltojen maatalousministeriö, Usda, seurasi perässä marraskuun viljaraportillaan perjantaina.

Ennusteet ovat hyvin lähellä toisiaan, mutta Usdan ennuste sisältää tarkasti lukien enemmän yllätyksiä. Analyytikot odottivat etukäteen pessimistisempiä lukuja kuin lopulta saatiin.

Yhteistä on, että viljasato jää viime kautta pienemmäksi, mutta myös kulutusarvioita on leikattu. Yhdysvalloissa maissin käyttö vähenee etanolituotannossa ja talouden hiipuminen vähentää kaikkineen viljan kulutusta.

Ensi kesän varastotilanne on ennusteiden mukaan aavistuksen helpompi kuin alkusyksyllä arvioitiin, mutta muutos on aika kosmeettinen ja viljaa on niukasti ensi kesänä, kun uutta satoa päästään puimaan pohjoisella pallonpuoliskolla.

Ensikommenteissa Usdan ennustetta pidettiin soijan ja maissin hintoja laskevana ja niin myös perjantain kaupankäynnissä kävi.

Vehnääkin arvellaan olevan varastossa hiukan enemmän kuin analyytikot etukäteen povasivat.

Markkinatilanne on herkkä ja hermostunut, jolloin pienetkin yllätykset heiluttavat hintoja.

Viljaraporttien odotus leimasi viime viikkoa. Tällä viikolla palataan arkeen ja seurataan, miten kasvukausi etenee eteläisellä pallonpuoliskolla ja syystyöt hoituvat pohjoisessa.

Etelä-Venäjän ja Yhdysvaltojen syysvehnät ovat orastuneet huonosti kuivuuden takia.

Keski-Euroopassa sateet estävät syystöitä.

Ranskalainen AgriMer arvioi loppuviikolla, että kevätohran ala kasvaa, koska syysviljoja jää kylvämättä.

VEIKKO NIITTYMAA

MARKKU VUORIKARI

Leipävehnästä ei ole maailmalla vielä pulaa, mutta sato alittaa kulutuksen ja hinnat ovat kivunneet pilviin. Suomessa vilja on EU-ajan kalleinta.

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket	236–240 ↑
Avena	240 ↑
Fazer 1)	237 ↔
Helsingin Mylly	230–237 ↔
Kesko (valk. väh. 12,0 %) 2)	222–228 ↔
Kinnusen Mylly	235 ↔
Myllyn Paras	235 ↑
Raisio (sakol. 180–219)	240 ↑
(sakoluku 220–)	242–246 ↑
Y-maatalous 3)	230 ↔
Viking Malt (Amaretto)	235 ↑
Luomuvehnä	
Agrimarket	340 ↔
Fazer (valk. väh. 12 %)	340 ↔
Raisio	360 ↑
Rehuvehnä	
Agrimarket	220–223 ↑
A-Rehu	223 ↔
Avena	225 ↑
Kesko 2)	207–222 ↔
Kinnusen Mylly	215 ↔
Raisio	224–232 ↑
Y-maatalous	220 ↔
Luomurehuvehnä	
Agrimarket	275 ↔
Raisio	280 ↔
Rehuohra	
Agrimarket	197–207 ↔
Altia	207 ↔
A-Rehu	210 ↔
Avena	198–211 ↑
Genencor International - entsymiohra	210 ↑
Kesko 2)	190–205 ↔
Kinnusen Mylly	215–220 ↔
Raisio	210–220 ↔
Y-maatalous	200 ↔
Mallasohra	
Agrimarket 4)	222 ↑
Avena	218 ↔
Raisio	222–224 ↑
SGC (Prestige)	210 ↔
Viking Malt (mallas- ja entsyymiohra)	218 ↔
Luomumallasohra	
Raisio	400 ↔
Viking Malt	410 ↑
Luomuohra	
Agrimarket	295 ↔
Kinnusen Mylly	305 ↔
Raisio	310 ↔
Suurimo-ohra	
Raisio	220 ↔
Rehukaura	
Agrimarket	185 ↔
–vienti	190–196 ↔
A-Rehu	185 ↔
Avena	181–193 ↔
Kesko 2)	178–188 ↔
Kinnusen Mylly	187 ↔
Raisio	180–188 ↔
Y-maatalous	197 ↑
Suurimokaura	
Helsingin Mylly	200 ↔
Myllyn Paras	205 ↔
Raisio	196–209 ↑
Luomukaura	
Agrimarket	285 ↔
Avena	255 ↔
Helsingin Mylly	270 ↔
Kesko 2)	285 ↔
Polar bio oats	300
Raisio	300 ↔
Luomurehukaura	
Agrimarket	255 ↔
Kinnusen Mylly	260 ↔
Raisio	270 ↔
Ruis	
Agrimarket	225 ↔
Avena	226 ↑
Fazer 5)	227 ↔
Kinnusen Mylly 6)	232 ↔
Myllyn Paras	230 ↔
Raisio	227 ↔
Luomuruis	
Agrimarket	385 ↔
Fazer	405 ↔
Helsingin Mylly	380 ↔
Kinnusen Mylly	400 ↔
Raisio	380 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	472–480 ↑
Raisio	471–480 ↔
Luomurypsi ja -rapsi	
Raisio	650 ↔
Härkäpapu	
Agrimarket	270 ↑
Raisio	270 ↔
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket	370 ↔
Kinnusen Mylly	375 ↔
Raisio	380 ↔
Rehuherne	
Agrimarket	240 ↑
Raisio	240 ↔
Luomurehuherne	
Agrimarket	370 ↔
Raisio	380 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

1) Sako vähintään 180.
2) Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
3) Valkuainen vähintään 12 %. 242 euroa, jos valk. väh. 14 %.
4) Barke,Tipple.
5) Sako vähintään 60.
6) Sako vähintään 80, hlp 71.

Hintatiedot ostajilta

Sikojen teurastukset vähenevät Ruotsissa

Sikaloiden talouskriisi koettelee Suomen tavoin myös Ruotsia. Siellä teurastukset kutistuvat hurjaa tahtia. Naudoissa tilanne on lähes yhtä synkkä.

Asiasta kertoi Malmössä ilmestyvän ATL-lehden nettilehti perjantaina otsikolla Voimakkaasti vähentyvät teurastukset kriisiraiteilla.

Liha-alan etujärjestön mukaan tilanne on erittäin huolestuttava.

Tammi–syyskuussa sikojen teurastukset vähenivät 8,8 prosenttia viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Vaikein tilanne on Scanin teurastamolla Kristianstadissa, missä teurastukset vähenivät tuoreen tilaston mukaan peräti 17 prosenttia.

Mikäli tilanne jatkuu yhtä huonona koko loppuvuoden, tämän vuoden sikateurastukset ylittävät nipin napin 2,5 miljoonaa sikaa. Se olisi 2000-luvun alin määrä. Eikä tilanne ole helpottumassa.

Ensi vuonna teurastusten arvoidaan alenevan 100 000 sialla lisää. Se tarkoittaa, että leikkeleteollisuus on pakotettu kasvattamaan lihan tuontia.

Vaikka sikaloiden talouskriisi helpottuu, vie pitkään, ennen kuin tuotanto saadaan käännettyä nousuun. Lihan hinta on noussut, mutta investointeja ei ole saatu liikkeelle.

Ruotsissa teurastettiin viime vuosikymmenen puolivälissä parhaimmillaan 3,4 miljoonaa sikaa.

Nautojen teurasmäärät ovat myös jyrkässä laskussa. Yhdeksän kuukauden aikana teurastukset vähenivät 8,3 prosenttia.

Tilanteen toivotaan paranevat loppuvuonna ja koko vuoden nautateurastuksissa päästään lähelle viime vuoden 400 000 nautaa.

Jotain myönteistäkin tilastoista löytyy. Lampaiden teurastukset kasvoivat liki kaksi prosenttia.

VEIKKO NIITTYMAA

SDF GROUP

Vuoden traktoriksi 2013 on valittu Deutz-Fahrin uunituore 7250 ttv -malli.

Deutz-Fahrin 7250 vuoden traktori 2013

Italialaiselle SDF Groupille viime torstai oli juhlapäivä. Traktorikonsernin uusi lippulaiva, Deutz-Fahr 7250 TTV, valittiin vuoden traktoriksi 2013. Sama traktori vei ykkössijan myös muotoilusarjassa.

Palkinnot jaettiin Eima-näyttelyn avajaisissa Bolognassa Italiassa. Vuoden traktori-titteli oli samalla ensimmäinen yleisen sarjan voitto Same-vetoiselle konsernille.

Deutz-Fahr valittiin muotoilun ykköseksi myös vuonna 1998, kun palkinnot ensimmäisen kerran jaettiin. Viinitarhatraktoreiden parhaaksi DF ylsi kuusi vuotta sitten.

Deutz-Fahrin 7250 esiteltiin elokuussa lehdistölle. Suurimmat muutokset on tehty ohjaamoon, joka on entistä hiljaisempi ja tilavampi.

Moottorissa on tehoa 260 hevosvoimaa ja voimansiirto on kokoluokalle tyypillisesti portaaton. Maksiminopeus on 40–60 kilometriä tunnissa sen mukaan, mitä eri maiden säädökset sallivat.

Finaalissa oli mukana myös Valtran N163, mutta menestystä ei tullut tälläkään kertaa. Valtran C150 vei muotoilun ykkössijan vuonna 2005.

Viinitarhatraktoreissa voitto meni New Hollandin 4060F-mallille. Ykkössija irtosi neljännen kerran kilpailun 16-vuotisen historian aikana.

Vuoden traktorin valitsee 20 Euroopan maan maatalouskonelehtien edustajista koostuva raati.

VEIKKO NIITTYMAA

Monipuolisuus ja laadukkaat eläimet tuovat euroja lammastilalle

Vuoden lammastila elää lihan lisäksi käsitöillä ja jalostuseläimillä

Tienatakseen lammastaloudella kunnolla tilan on erikoistuttava tiukasti tai otettava kaikki hyöty irti monimuotoisuudesta.

”Monipuolisuus on alkanut pakosta, mutta se on lammastilojen rikkaus”, lampuri **Johanna Alamikkotervo** tuumaa.

Tervolalaisten Johanna ja **Ari Alamikkotervon** luotsaama Vanhalan lammastila palkittiin viikonloppuna Elma-messuilla vuoden 2012 lammastilana.

Tilan tulot muodostuvat kolmesta virrasta: teuraskaritsoista, siitoseläimistä ja käsitöistä.

Villan ja nahkojen jatkojalostus kannattaa, sillä etenkin hiljaisempina eläinkaupan vuosina jopa puolet tulosta kertyy käsitöistä. Tavallisesti osuudet jakautuvat melko tasan kolmen sektorin kesken.

Rantalaidunnuksella tila pitää yllä perinteistä jokivarsimaisemaa sekä lammastalouden myönteistä imagoa.

PEKKA FALI

Vuoden lammastilan tulevaisuuden suunnitelmat painottuvat villan ja turkisten jatkojalostuksen kehittämiseen, agronomi Johanna Alamikkotervo kertoo.

Lapin oma ultraäänilaite

Vuoden lammastilaa ei palkittu vain monipuolisuuden, vaan erityisesti ansiokkaan jalostustyön vuoksi.

Vanhalan tila on suomenlampaan jalostuslampola, jota kiitetään pioneerityöstä jalostuksessa.

”Tila on eittämättä yksi lammastalouden edelläkävijöistä Suomessa 2010-luvulla”, perusteluissa todetaan.

Yksi osoitus tästä on tilan emännän kouluttautuminen jalostusarvostelijaksi. Johanna Alamikkotervo hankki runsaat viisi vuotta sitten oman ultraäänilaitteen ja ryhtyi tekemään tiineystarkastuksia ja karitsoiden lihasten ja rasvan mittauksia Lapin alueella.

Toiminnan myötä mittausten teko Lapissa on yleistynyt.

Tilan omassa katraassa pitkäjänteinen jalostus näkyy erittäin laadukkaana eläinaineksena.

”Eläinjalostuksessa saa helposti edistystä aikaan, kun viitsii vähän paneutua”, Johanna Alamikkotervo rohkaisee.

”Tosin työsarka on loputon. Täydellistä lammasta ei ole, aina löytyy parannettavaa.”

Tila tekee myös yhteistyötä maatalousalan oppilaitosten kanssa.

Puhdasrotuisia tarvitaan

Ensimmäiset lampaat tulivat Vanhalan tilalle vuonna 1995. Sen jälkeen lammastaloudessa on tapahtunut paljon.

Alamikkotervon mukaan lammastalous on ammattimaistunut ja noussut varteenotettavaksi tuotantosuunnaksi sekä elinkeinoksi muiden rinnalle.

”Lampaasta on tullut todellinen vaihtoehto esimerkiksi tuotantosuuntaa vaihtaville.”

Suomenlammas on jalostuksen ansiosta kehittynyt huomattavasti lihantuottajana. Toisaalta samalla on ehkä kadotettu rodun hyviä turkisominaisuuksia.

”Rodun tilanne on ok. Jatkuvasti on kuitenkin pidettävä huolta, ettei linjoja pääse häviämään. Risteytys sopii osalle, mutta puhtaan suomenlampaan jalostajia tarvitaan.”

TERHI TORIKKA

Hämeessä kova pula luomutuottajista

Luomuala on kasvanut Hämeessä tänä vuonna 10 ja luomutilojen määrä 7 prosenttia. Isoista kasvuluvuista huolimatta luomutuotanto on kehittynyt Hämeessä vaisusti, ja hämäläiset ovatkin häntäpäässä koko maan luomutilastoissa, kertoo Pro Luomu ry tiedotteessaan.

Kanta- ja Päijät-Hämeessä luomussa on vain 4,2 prosenttia alueen kokonaistilamäärästä ja -peltoalasta.

Tällä hetkellä Hämeessä on huutava pula etenkin luomumaidosta. Sitä pakkaava Hämeenlinnan osuusmeijeri joutuu tuomaan maidon muualta maasta.

Nykyistä enemmän kysyntää Hämeessä olisi muillekin luomutuotteille, kuten luomuöljykasveille ja -valkuaisrehulle, luomujuureksille ja -vihanneksille sekä luomuviljalle.

”Hämeellä on logistisesti erinomainen sijainti, sillä täältä on lyhyt matka niin etelän väestökeskittymiin kuin läntisen ja itäisen Suomen karjankasvatusalueille. Sekä ihmisten ravinnoksi että eläinten rehuksi kasvatettavalle luomulle olisi markkinoita”, luomuagronomi **Kaija Hinkkanen** Pro Agria Hämeestä toteaa tiedotteessa.

MT

Hämäläistuottajia kannustetaan siirtymään luomutuotantoon Pro Luomun ja Pro Agria Hämeen Lisää luomua -seminaarissa. Se järjestetään Lahden Sibeliustalossa maanantaina 19.11.

Rivi-ilmoitus myös netin kautta: maaseuduntulevaisuus.fi
MAASEUDUN TULEVAISUUS